nieuws

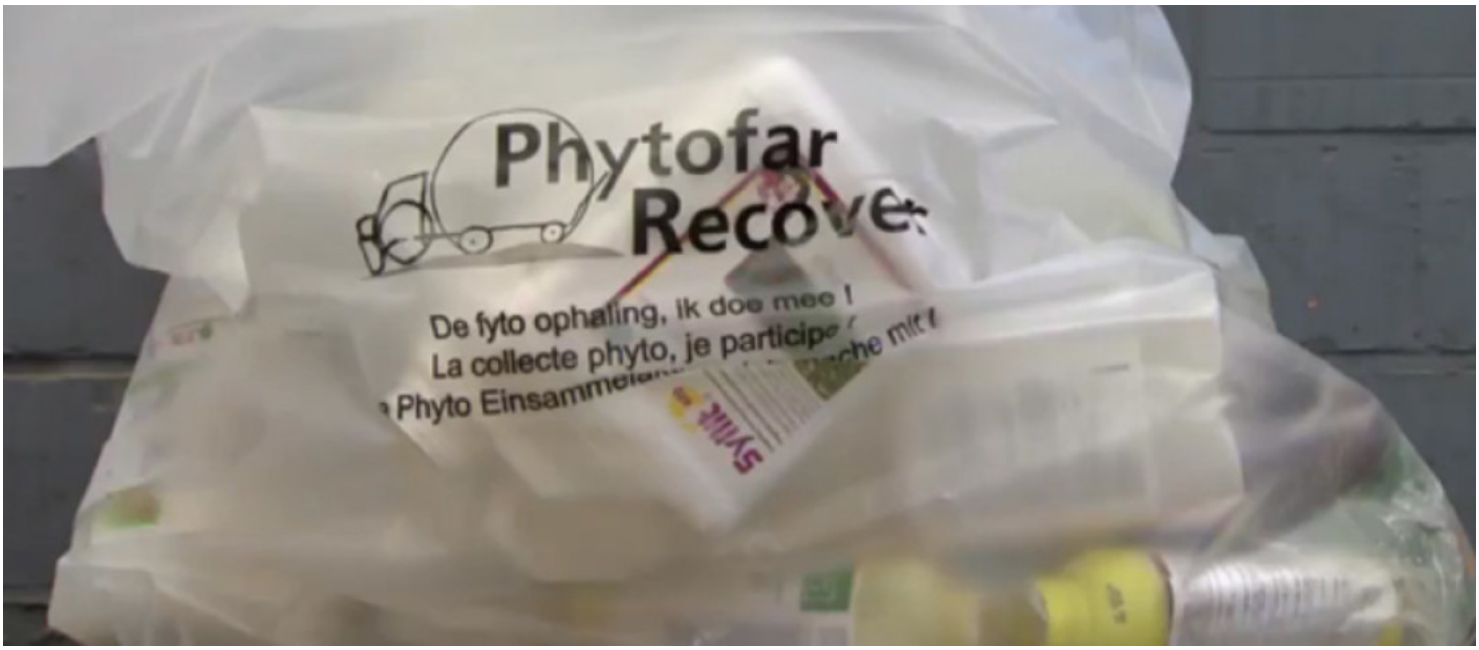
Phytofar kijkt niet op inspanning richting gebruiker

nieuws

Tijdens een gesprek met de verzamelde landbouwpers gebruikte Phytofar, de Belgische vereniging van de gewasbeschermingsmiddelenindustrie, meermaals het woord ‘stewardship’. De dienst-na-verkoop gaat bij een gewasbeschermingsmiddel inderdaad een stuk verder dan bij een doorsnee product. Jan Vermaelen van de stuurgroep Duurzaam gebruik bij Phytofar haalde sensibiliseringscampagnes en de ophaling van lege verpakkingen aan als treffende voorbeelden. In het verleden heeft Phytofar al gratis chemisch bestendige handschoenen uitgedeeld aan elke land- en tuinbouwer die zijn lege verpakkingen of niet meer bruikbare producten binnenbrengt op de ophaalsite van PhytofarRecover.

8 MAART 2016 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:34

Lees meer over:
toelevering
voedselveiligheid
gezondheid

Tijdens een gesprek met de verzamelde landbouwpers gebruikte Phytofar, de Belgische vereniging van de gewasbeschermingsmiddelenindustrie, meermaals het woord ‘stewardship’. De dienst-na-verkoop gaat bij een gewasbeschermingsmiddel inderdaad een stuk verder dan bij een doorsnee product. Jan Vermaelen van de stuurgroep Duurzaam gebruik bij Phytofar haalde sensibiliseringscampagnes en de ophaling van lege verpakkingen aan als treffende voorbeelden. In het verleden heeft Phytofar al gratis chemisch bestendige handschoenen uitgedeeld aan elke land- en tuinbouwer die zijn lege verpakkingen of niet meer bruikbare producten binnenbrengt op de ophaalsite van PhytofarRecover.

Elk toegelaten gewasbeschermingsmiddel is bij een goed gebruik veilig voor mens en omgeving. Daar zijn de fabrikanten en handelaars in deze producten rotsvast van overtuigd. Wat moet een gebruiker doen om een sproeistof correct toe te passen? Het etiket lezen! Maar wat vergeten we met zijn allen wanneer we een geneesmiddel innemen of een keukentoestel in gebruik nemen? Juist ja, de bijsluiter lezen. Je zou er als industrie op kunnen hopen dat dat in het geval van gewasbeschermingsmiddelen anders is, maar sectorfederatie Phytofar laat dat liever niet aan het toeval over. Niet bij professionele gebruikers en al zeker niet bij amateurgebruik door de consument die onkruid- en andere bestrijdingsmiddelen aanschaft in een tuincentrum, doe-het-zelf-zaak of supermarkt.

Van het goed gebruik van sproeistoffen hangt immers veel af: de veiligheid van de gebruiker, de effectieve bestrijding van doelorganismen en het overleven van nuttige insecten en andere niet-doelorganismen. Het vermijdt ook dat

gewasbeschermingsmiddelen terechtkomen waar je ze niet wil hebben: op het veld van de buurman of, erger nog, in het oppervlaktewater. Phytofar spaart kosten noch moeite om een goed gebruik van gewasbeschermingsmiddelen te promoten. De sectorfederatie doet dat voor een stuk uit welbegrepen eigenbelang – om een bloeiende industrie met een positieve handelsbalans van 840 miljoen euro te vrijwaren – maar draagt zo ook bij aan de beschikbaarheid van hulpmiddelen die de Europese wetgever zelf belangrijk acht voor de competitiviteit van de landbouw. De verordening uit 2009 die het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen regelt, heeft namelijk een tweeledig doel. Enerzijds een hoog niveau van bescherming van mens, dier en milieu waarborgen maar tezelfdertijd ook het concurrentievermogen van de landbouw vrijwaren. Dat staat met zoveel woorden in de wettekst.

Tijdens zijn uiteenzetting voor de landbouwpers gaf Jan Vermaelen van de Phytofar-stuurgroep Duurzaam gebruik een kort overzicht van de bewustwordingscampagnes die op touw worden gezet voor gebruikers. In de wetenschap dat beschermende kledij heel belangrijk is voor de veiligheid van de gebruiker werden gratis handschoenen uitgedeeld aan land- en tuinbouwers die lege en niet meer bruikbare verpakkingen binnenbrengen bij PhytofarRecover. “Een stof is pas gevaarlijk als je eraan wordt blootgesteld. Van onze producten weten we dat 80 tot 95 procent van de blootstelling gebeurt via de handen tijdens de bereiding van de spuitoplossing”, illustreert Vermaelen het nut van chemisch bestendige handschoenen. Een gebruiker die risico’s verder wil uitsluiten, dient het gebruik van een spuitoverall en masker te overwegen. Zo kan je 95 procent bescherming bekomen, wat zelfs 99 procent kan worden met een gesofisticeerd mondmasker.

Zoals de fabrikanten hun voorzorgen nemen zo doen ook de professionele gebruikers dat. De autocontrolegids voor plantaardige productie verplicht een teler om de toegepaste middelen te registreren. Als er zich een probleem zou voordoen, dan is traceerbaarheid een must. Anders dan de media doen uitschijnen, zijn die problemen er zelden volgens Jan Vermaelen. Residuen die teruggevonden worden op voeding vallen meestal binnen de maximale residulimieten. Vermaelen citeert een conformiteit van 97 procent. Het kan altijd beter maar die marge is dus beperkt. De residuen in oppervlaktewater lijken een acuter probleem want zowel professioneel (landbouw en openbaar groen) als particulier gebruik zorgt in de praktijk voor verontreiniging.

Zonder dat er kwaad opzet mee gemoeid is, kan het op verschillende terreinen mis gaan. Wanneer Phytofar het heeft over ‘puntvervuiling’ slaat dat bijvoorbeeld op een spuittoestel dat tijdens het vullen overloopt op het erf van de boer. Even problematisch is het wanneer een particulier een ongebruikt restje in de afvoer kiepert. Het oppervlaktewater kan ook vervuild worden door afspoeling van sproeistoffen als gevolg van bodemerosie of onder invloed van uitspoeling. Drift is niet de belangrijkste bron maar er is naar verluidt nog veel milieuwinst te behalen door er voor te zorgen dat de spuitvloeistof terechtkomt op de planten waarvoor ze bedoeld is.

De remedie is klassiek: sensibiliseren, sensibiliseren en nog eens sensibiliseren. Phytofar heeft gebruikers reeds uitgebreid geïnformeerd over de do’s en don’ts in het fytolokaal, bij het vullen van het spuittoestel, tijdens de bespuiting, enz. Vermaelen haalt in dat verband het project ‘Weg met de wolk’ aan. In 2011 startte Phytofar met het promoten van antidriftdoppen op de spuittoestellen van fruittelers. Het campagnebeeld toont treffend aan dat een enorme driftreductie gerealiseerd kan worden met behulp van een dikkere vloeistofdruppel. Onderzoek in samenwerking met het Proefcentrum Fruitteelt toonde aan dat de effectiviteit van de gewasbescherming er niet onder leed.

Phytofar probeert ook animo te creëren rond infrastructuur op en naast het erf die puntvervuiling kan tegengaan. Zo zijn er aanzuigplaatsen aangelegd op populaire plaatsen in (West-)Vlaanderen waar boeren en loonsproeiers hun spuittoestel vullen met oppervlaktewater. Voor de verwerking van het restwater na een bespuiting wordt heel recent veel reclame gemaakt voor een biofilter die een handige landbouwer zelf kan bouwen. Met de medewerking van de provinciale praktijkcentra werd nog een stap verder gegaan in de vorm van ‘zelfbouwcursussen’.

Phytofar investeerde zelf in de Sentinel, een toestel dat op het erf van een landbouwer of loonwerker het restwater kan verwerken. Het West-Vlaamse praktijkcentrum rijdt de Sentinel van erf tot erf en geeft technische ondersteuning. Tussen 2010 en 2015 werd 495 m³ met residuen verontreinigd spoelwater verwerkt. Mocht die hoeveelheid terecht zijn gekomen in een beek van één meter breed en een halve meter diep, dan zou die over een afstand van 36.663 kilometer (meetbaar) vervuild zijn. Dat is bijna de aarde rond!

Ook de ophaling van lege en niet bruikbare verpakkingen, gekend als ‘PhytofarRecover’, getuigt van een grote betrokkenheid bij het traject dat een gewasbeschermingsmiddel aflegt na verkoop. Sinds de start van de ophalingen in 1997 werd meer dan 1.000 ton aan niet bruikbare middelen uit de markt gehaald. En jaarlijks wordt meer dan 90 procent van de lege verpakkingen via dit circuit beheerd. Er zijn nog andere sectoren die dwepen met recyclage maar er zijn er weinigen die zo’n hoog cijfer kunnen voorleggen. Vermaelen zegt het met gepaste trots namens Phytofar en de gewasbeschermingsmiddelenindustrie. Hij herinnert er ook aan dat dit ophaalsysteem uitgebreid wordt van sproeistofverpakkingen naar de lege verpakkingen van meststoffen en zaaizaden. Daarom werd de naam gewijzigd van PhytofarRecover in AgriRecover.

Beeld: AgriRecover

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada